

Tekin, Talat (1997) *Türkoloji Eleştirileri*. Ankara: Simurg, 408 s.

Leyla Subaşı Uzun
Ankara Üniversitesi

İlk baskısı 1994 Martında Doruk Yayımevinde yapılan ve kısa süre içinde tükenen "Türkoloji Eleştirileri"nin ikinci baskısı Mayıs 1997'de yayımlandı. Bu kez Simurg Yayımevinin katkılarıyla basılan kitapta, Prof. Dr. Talat Tekin'in 1954 yılından bu yana Türk Dili, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, Türkiye Yazıları, Somut, Tarih ve Toplum, Türk Dili Dergisi gibi dergilerde ve Cumhuriyet gazetesinde yayımlanmış Türkoloji eleştirileri bir araya getirilerek sunulmakta.

Kitapta bulunan yazılara konuları açısından bakıldığında, Tekin'in Türkçeyi çağdaş dilbilim ve Türkoloji çalışmalarında sıkça geçen pek çok kavram açısından derinlemesine sorguladığı görülecektir. Bu yazılarda Türkçenin özellikle sesbilimsel, biçimbilimsel, anlambilimsel, sözdizimsel, sözcükbilimsel özellikleri ile ilgilenilmiş, bunların artsüremli sorgulamaları yapılarak eşsüremli açıklamaları destekleyen görüşler ortaya konmuştur.

Türk okuru Tekin'in, türkçe dilbilgisi kitaplarında var olan yanlışlık ve tutarsızlıklar, Türkçenin tipolojik görünümleri, kimi sözcüklerin kökenine ilişkin açıklamalardaki tartışmalı noktalar, Türkoloji alanındaki terim tartışmaları ve önerileri, bu alanda yayımlanmış pek çok eserin içerdiği akademik nitelikli eleştiri noktaları ve Türkçe çalışmalarını yönlendiren kurum ya da kuruluşların işleyişi, oluşumu gibi pek çok konudaki görüşlerini "Türkoloji Eleştirileri"nde bulacaktır.

Her yazıda savunulan görüşler "eleştiri" noktalarında belirginleşmekte, böylece yazar eleştiriyi katkılarını ortaya koymakta başvurduğu yollardan biri olarak kullanmaktadır. Bu nedenle, "Türkoloji Eleştirileri"nin bu alanla ilgilenen Türk okuruna belki de en önemli getirisi, eleştirinin yapılış amacı ve sunuluşu konusunda olacaktır.

Tekin'in deyişiyle, Türkiye Türkolojisinin Batı Türkolojisinin çok gerilerinde kalmış olmasının bir nedeni de ülkemizde bu alandaki eleştiri azlığı, hatta yokluğudur (s:8). Yazar, her alanda olduğu gibi, Türkoloji alanında da ilerlemenin ancak ancak eleştiri ile gerçekleşebileceğine inanmakta, bir araya getirilen bu eleştiri yazılarının özellikle üniversitemizde yetişen genç araştırmacılarla Türkoloji öğrencilerininin ilgisini çekeceğini ve onlara yararlı olacağını ummaktadır.

"Türkoloji Eleştirileri"nin ikinci baskısı, 1. baskıya girmemiş bazı yazılarla bu baskı sonrasında yayımlanmış eleştiriyazılarının da eklenmesiyle genişletilmiştir. Genişletilmiş ikinci baskı da okurdan hak ettiği yoğun ilgiyi görecektir ve Türkoloji kaynakçasının önde gelen eserlerinden biri olacaktır.